

katehetov in g. dekan Ant. Mežnar ec. Konferencijo je tudi počastil preblagorodni gospod c. kr. deželni šolski nadzornik Šuman, katerega je učiteljstvo najiskrenejše pozdravljalo. Točno ob 9. uri otvori zborovanje g. c. kr. okrajni šolski nadzornik Andr. Žumer, s prisrčnim pozdravom vsemu učiteljstvu, zahvali se gospodu deželnemu šolskemu nadzorniku, da je blagovolil počastiti konferencijo, izreče jednako zahvalo gg. dekanu in katehetom. Gospod predsednik imenuje svojim namestnikom gospoda nadučitelja Iv. Pezdica, člani konferencije pa izvolijo zapisnikarjema gospico Pogačnik in gospoda Zieglerja, overovateljema zapisnika pa gg. Česnika in Režeka. Na to navede gospod predsednik spremembe pri šolskih oblastnih, spremembe učiteljskega osebja, našteje na novo ustanovljene oziroma razširjene šole ter nas seznani z ukazi in razpisi šolskih oblastev. Zdaj govori gospod nadzornik o delovanji in uspehih c. kr. okrajnega šolskega sveta v minuli 6 letni dobi. Šol se je razširilo in na novo ustanovilo toliko, da so se učne moči pomnožile od 47 na 61, torej za 14 ali za 30%; 6 poslopij se je sezidalo novih, 4 pa prizidala. Pred šestimi leti je bilo v okraju 1700 otrok brez pouka, letos jih je le še 600 in to v krajih, kjer še nimajo šole, od drugih šol so pa predalec oddaljeni. Šolsko obiskovanje se je zboljšalo tako, da se je število šolskih otrok, ki pouk zanemarjajo, znižalo od 9% na 3%, kajti zdaj imamo že nad 10 šol, ki nimajo skoro nič neopravičenih šolskih zamud. Razven rednih šol imamo tudi še nekatere šole za silo, katere se bodo polagoma spremenile v redne. Zanimivi so podatki vojaških oblastev, kako zginujejo analfabeti v okrajih, tako je bilo leta 1890. 42 vojaških novincev analfabetov, 1891. l. 27 in l. 1892. 21. Dalje poroča gospod nadzornik o uspehih in usodi lanskih konferenčnih razprav. Poročilo o podrobnem učnem načrtu za slovniki pouk na jedno in dverazrednicah se letos nadaljuje; resoluciji pa, katera se je stavila koncu poročila „o šolskih zamudah“ do c. kr. okrajnega šolskega sveta, skuša je slednji zadostiti s strožjim postopanjem napram zanikernim roditeljem in to ne brez uspeha, kajti šolsko obiskovanje se je letos dokaj zboljšalo. Zdaj preide gospod nadzornik na stanje šolstva v okrajih. Tu opomni, da imamo več lepih šolskih poslopij, vendar je še mnogo pomanjkljivosti in več šol prav slabih. Kar se tiče šolske oprave, so največje važnosti šolske klopi. Ravno te so pa v mnogih šolah prav slabe. Šolska vodstva na takih šolah naj skrbijo, da se postavi vsako leto v proračun mala vsota za klopi, da se polagoma narede nove; izdelajo naj se strogo po izdanih strokovnjaških predpisih in naj se ne prepusti volji dotičnega mizarja. Šolske table so večinoma dobre, le sem in tja premajhne. Kjer se napravljajo nove, naj se vdela v steno, ker so take table najprikladnejše. Velik nedostatek je tudi, da mnogo šolskih sob ni ventiliranih. Gleda naj se vedno na čist zrak, ni treba slušati onih krajnih šolskih svetov, koji po zimi zračiti prepovedujejo; sklicovati se je treba na dotična postavna določila. Tudi kuri se v nekaterih šolah premalo. Tudi tu naj se opozore krajni šolski sveti na predpise šolskih zakonov, koji določujejo, da ima biti v šoli 13° gorkote. V šolskih sobah in po mostovžih je bil povsod le, red. Na učila naj se posebno pazi, da se ne pokvarijo. Največ trpe zemljevidi radi vlažnosti. Napravi naj se za nje stojalo, da se lahko odvijajo in tako obvarujejo vlažnosti in prahu. Učil nedostaje še na mnogih šolah. Letos jih bode kupil in razposlal c. kr. okrajni šolski svet skupaj za vse šole za 2800 K. (Dalje prih.)

L. Jelenc.

V e s t n i k.

Cesarjev rojstni dan. Naš presvetli vladar je praznoval dne 18. vel. srpana svoj 64 letni rojstni dan. Kakor povsod v našem častiljivem cesarstvu, tako smo se tudi mi Slovenci tega veselega dneva z največjo hvaležnostjo in slovesnostjo spominjali in posebno nam učiteljem dal je dan 18. vel. srpana dobrodošlo priložnost, da smo krepke izrazili svojo navdušeno ljubezen, udanost in spoštovanje do svojega blagega in modrega vladarja in do vse cesarske hiše, dobro vedoč in trdno prepričani, da je slavno vladujoča habsburško-lotriška rodovina vedno naša bramba in zaslomba, naša tolažba in pomoč

v jasnih in mračnih dneh. To pa po vsej pravici; kajti nobena posvetnih vladarskih rodovin ni po svoji starosti tako častljiva, po svojih krepostih tako bliščeča, po slavnih delih tako bogata, kakor je stara in častljiva, čednosti in dejanj polna ona, ki nosi dvo-glavnega orla s križem in mečem v svojem grbu.

Temu vladarskemu sijaju, ki nas slovenske učitelje in slovensko šolsko mladino ter sploh vse Avstrijce tako močno navdušuje, pridružuje se nadalje misel na osebne kreposti slavljenega deželnega očeta. Kdo jih ne pozna: očetovska dobrotljivost, viteška ljubezen do resnice in pravice, neumorna delavnost za blagor drugih, požrtvovalna naklonjenost do države, zlasti pa občudovanja vredna usmiljenost do ubožcev, udov in sirot, katerih radostne solze krasnejše lesketajo v cesarjevi kroni in so dragocenejše, kakor dijamanti in biseri, kateri jo dičijo. Ni čuda torej, da je v dan 18. vel. srpana nad 40 milijonov hvaležnih src pošiljalo svoje goreče molitve k Vsegamogočnemu, da nam še mnogo, mnogo let ohrani in obvaruje našega ljubljene in dobrotne vladarja. Vse naše prošnje so merile na to, naj presvetli vladar še leta in leta na maziljeni glavi nosi cesarsko in kraljevo krono, naj podložniki uživajo blagodare njegovega očetovsko-skrbnega vladanja še dolgo in dolgo, in naj se krasna donavska država razvija pod blagodejnim vplivom svetlih kreposti svojega vladarja še v daljino bodočnost! Gospod vseh cesarjev in kraljev naj ohrani našega cesarja in kralja Franciška Jožefa I. pri najboljšem zdravju in varuje najprej do slavnosti *petdesetletnice vladarskega nastopa*, kajti tedaj bode tak praznik, kakoršnega še Avstrija ni dočakala.

Pri tej priliki lahko naglašamo, da dinastični čut ni morda pri nijednem plemenu v Avstriji tako razvit, kakor v nas Slovencih, in posebej še pri nas slovenskih učiteljih. Ta svetli plamen udanosti in zvestobe do našega vladarja neli in vzdržuje nam priložni ter v naše meso in kri prešli čut nekatjene lojalnosti.

Imenovanje. Voditelj učiteljskega v Ljubljani, *V. Linhart* je imenovan deželnim šolskim nadzornikom za Štajersko. — Začasni glavni učitelj na ženski učit. pripravnici v Gorici, *g. Viktor Beček* je imenovan glavnim učiteljem na ženski učit. pripravnici v Ljubljani.

Za „učiteljski konvikt“ je daroval *g. Fran Klinar*, nadučitelj v Hrušici 1 K 20 h. Hvala!

Pravila „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ je visoka deželna vlada potrdila.

Gimnazij v Kranju. Letos odprejo na novo oživljenem Kranjskem gimnaziju prvi in drugi razred, in vsako leto doda se še jeden razred, dokler ne bode zopet popoln višji gimnazij. Voditeljem zavoda je imenovan prof. ljubljanskega gimnazija, *g. Josip Hubad*; od gimnazija v Novem mestu pa je premeščen v Kranj *g. prof. Fran Novak*.

Umrli visoki uradnik. V Lubačevcih na Moravskem je umrl ministerski svetovalec *Karol German*, referent pri naučnem ministerstvu o ljudskem šolstvu, star 64 let. Pokojni ministerijalni svetnik je bil nam Slovenecem zelo pravičen mož, tako, da moramo iskreno občlovati njega pre naglo smrt. Blag mu sponim!

Nesreča. *G. Fr. Trošt*, nadučitelj na Igu, si je 26. m. m. zlomil desno nogo v stegnu. Ljubi Bog povrni mu kmalu neprecenljivo zdravje!

Občni zbor „Vdovskega učiteljskega društva“ in „*Narodne šole*“ bo dne 4. kimovca v telovadnici II. mestne šole na Čojzovi cesti v Ljubljani. Ob 8. uri bode v St. Jakovski cerkvi sv. maša in po maši pa zborovanje „Vdovskega društva“ in potem pa „Narodne šole“.

Odbor učiteljskega društva za radovljjski okraj vabi k občenemu zboru, kateri se bode vršil dne 20. kinovca t. l. ob 10. uri dopoldne v Radovljici. Vspored obseza navadno točke.

V kmetijskem tečaju v Ljubljani, ki je trajal do konca vel. srpana, so bili sledeči gg. učitelji: *J. Ašman* (Breznica), *J. Bartl* (Smartno pri Litiji), *Bozja* (Bloke), *Hiti* (Dobrnice), *F. Loršič* (Vinica), *Megušan* (Božjakovo), *Malenšek* (G. Tuhinj), *J. Rupnik* (Leskovec), *Rus* (Grad pri Bledu), *Povše* (Osilnica), *Skala* (Vipava) in *Zibert* (Ježica).

Ročni katalog, sestavil *Štefan Primožič*, učitelj v Postojni, založil *R. Šeber*, tiskar v Postojni. Cena mu je: za 75 učencev 30 kr., za 100 učencev 35 kr., za 125 učencev 40 kr. Na željo pa izvrši *g. Šeber* katalog tudi za poljubno število učencev. Ker je tudi vnanja oblika kataloga jako lična (vezan je namreč v platno), zato ga najtopleje priporočamo. Dobiva se pri *g. Šeberju* v Postojni.

Zahvala. Predsedništvo „Zveze slov. učit. društev“ izreka tem potem svojo najprisernejšo zahvalo slavnemu krajnemu odboru učit. društva za goriški okraj, posebno njega načelniku, neutrudljivemu nadučitelju *g. Tomažu Jugu*, gosp. c. k. šolskemu sve-tovalcu *Fr. Vodopivcu*, *g. Franu Hafnerju*, ravnatelju c. k. žen. učiteljskega in slavnej či-

talnici za blagovoljno prepustitev za zborovanje potrebnih prostorov, vrlim pevkam in pevceim, slavnemu županstvu in prečastiti dubovščini v Cerknem in sploh vsem, kateri so pripomogli k tako sijajnej izvršitvi šestega glavnega zbora „Zveze“ v Gorici.

Predsedništvo „Zveze slov. učit. društev“ v Dol. Logatcu, 22. vel. srpana 1894.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 615

o. š. sv. V črnomalskem šolskem okraji razpisane so nastopne učiteljske službe v stalno oziroma začasno nameščenje in sicer:

1. Služba učitelja-voditelja na jednorazrednici v Gribljah z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem.

2. Služba učitelja-voditelja na jednorazrednici v Božakovem z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Šola ima velik, lep vrt za trto- in sadjerejo.

3. Služba učiteljice za dekliški razred na štirirazrednici v Metliki z letno plačo 450 gld.

4. Drugo učiteljsko mesto na dvorazrednici v Vinici z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Ta služba zamore se tudi kaki učiteljici podeliti.

Prošnje vlagati je do 20. kimovca t. l. pri c. kr. okrajnem šol. svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 20. vel. srpana 1894.

Št. 1116

o. š. sv. Na štirirazrednici v Dobropoljah je stalno ali začasno popolniti četrto mesto s prijemki IV. plačilnega razreda.

Pravilno opremljene prošnje je do 10. kimovca semkaj vlagati.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji, dne 17. vel. srpana 1894.

Št. 1772

o. š. sv. Na trirazredni ljudski šoli v Leskovci je stalno namestiti tretje učno mesto s 450 gld. letne plače.

Pravilno opremljene prošnje je zakonitimi potem semkaj vlagati do 15. kimovca 1894.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 16. vel. srpana 1894.

Št. 877

o. š. sv. Na jednorazrednici na Ostrožnembrdu je takoj popolniti izpraznjeno mesto učitelja-voditelja z dohodki IV. plačilnega razreda in prostim stanovanjem.

Prošnje je vlagati semkaj do 11. kimovca 1894.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojini, dne 28. vel. srpana 1894.

Listnica uredništva. Poročilo o zborovanji „Zveze“ in še več družih dopisov smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti na prihodnje številke. Prosimo potrpljenja; pride vse polagoma na vrsto.

Slavnim krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom!

Vsled naznanila c. kr. zaloge šolskih knjig na Dunaji je starih, oziroma dosedanjih „Računic“ le še prav malo v zalogi in se ne bodo več tiskale. One šole, ki nameravajo v šolskem letu 1894/95, še stare „Računice“ obdržati, naj se blagovole pravočasno zglašiti za nje. — Ob enem priporočam tudi svojo bogato zalogo učil in samoučil.

J. Giontini,
knjigotržec v Ljubljani.

 Spominjajte se „učiteljskega konvikta“ pri raznih prilikah in zborovanjih! 

Izdavatelj in lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.

Tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.